

Теорії комунікації та комунікативної діяльності

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розглянуто теорії комунікації, комунікативної діяльності і про комунікацію під час війни.

Ключові слова: теорії комунікації, комунікативна діяльність, комунікація.

Abstract

The article considers the theories of communication, communicative activity and the concept of communicative personality.

Keywords: theories of communication, communicative activity, communication.

Вступ

Як правило, людське спілкування пов'язане з виробленням сенсу і обміном розумінням. Одна з моделей комунікації розглядає його з точки зору передачі інформації від однієї людини до іншої (Модель передачі). Справді, багато дослідників комунікації прийняли це як робоче визначення, яке використовується в максимі Лассвелла: "хто що кому говорить в який канал з яким ефектом" як значення опису галузі теорії комунікації. Серед тих, хто прийняли модель передачі є ті, хто пов'язує себе з комунікаційними науками, і бачать її коріння в дослідженні пропаганди та засобів масової інформації на початку 20 століття.

Результати дослідження

В сучасних умовах комунікація стала об'єктом дослідження багатьох гуманітарних наук. Комунікація – один із наукових концептів, який сформувався у другій половині ХХ сторіччя. Комунікація ґрунтується на переконанні, що діалогічність, багатоголосся можливі лише між рівноцінними незалежними співбесідниками у демократичних суспільствах. Під комунікацією розуміють процеси перекодування інформації – вербальної в невербальну і невербальної у вербальну сфери. Аналіз проблем комунікації здійснюється філософами, психологами, соціологами, лінгвістами, які створюють різні моделі. Такі комунікативні моделі формують парадигму сучасних наукових підходів. О. Больнов зазначає, що ключовими поняттями сучасних дискусій є "зустріч" і "розмова", які розкривають духовні зрушення та своєрідність часу. Для нього важливо дослідити їх визначення попередніми авторами. Так, поняття "зустріч" аналізується М. Бубером. "Ти" зустрічається з "Я". Справжнє життя – це зустріч. Після другої світової війни оновлюється розуміння зустрічі відповідно до вимог часу та для підтримки людини у різних стресових ситуаціях. Наголошується на екзистенційних вимірах буття. Зустріч вживається в широкому значенні – як людське існування взагалі, спів-буття людей, як душевний контакт міжлюдьми. У вузькому значенні – це особливі, передовсім екзистенціальні

стосунки людей. Наприклад, стосунки вчителя й учня, любов і дружба. «Зустріч як така в точному значенні цього слова і є завжди й у чистому вигляді екзистенціальною зустріччю» Характерні риси зустрічі – рух назустріч, рух несподіваний і непередбачуваний, доленосність подій (змінюють життя), випробовування людини, самість. Ці риси розкривають сутність людини, яка постає “екзистенціальною категорією”. Зустріч у такому розумінні – це «коли хтось або щось торкається глибинної суті людини, коли це порушує все її попереднє життя з його планами і сподіваннями, коли для людини починається щось нове». На переконання О. Больнова, саме зустріч і є такою доленосною подією. Визначення та розуміння поняття “зустріч” уможлиблює правильне його застосування у різних сферах діяльності, особливо – в духовній та педагогічній.

5 порад щодо внутрішньої комунікації під час війни

1. Поставте людей на перше місце

Безпека та здоров'я людей мають бути на першому місці. Проконтролюйте, щоб ваші працівники отримували перевірену інформацію щодо: необхідних в період воєнного стану ліній зв'язку зі службами першої необхідності, контактів волонтерських центрів, корисні мапи щодо забезпечення їжі/води/ліків в регіонах їх перебування тощо. Людяність в наш час - це основа вашої комунікації в органі.

2. Підтримуйте прозоре керівництво

В кризовій ситуації має працювати справжнє лідерство. Коли керівники відкрито та проактивно діляться інформацією зі співробітниками, пропонують чіткий план діяльності та визначають пріоритетні завдання для структурного підрозділу та підприємства в цілому.

3. Бережіть цінності

Вся країна об'єдналася заради спільної мети -- перемоги. Ми робимо свою роботу, долаємо труднощі, виходимо за межі можливого. | робимо ми все це керуючись цінностями, які дають нам віру в майбутнє: відповідальність, добросовісність, професіоналізм, командна робота/співпраця та ефективність/результативність.

Пишіть колегам про те, що нас об'єднує, що нас рухає вперед, і чому наші цінності - це запорука успіху.

4. Проявляйте емпатію

Не забувайте, що всі працівники знаходяться в різних життєвих обставинах. Вони стикаються з величезною невизначеністю та відчувають весь спектр емоцій від страху, смутку, тривоги та розчарування до патріотизму, натхнення та радості за отримані перемоги. Не ігноруйте ці емоції та вибудовуйте комунікацію, враховуючи потреби в їх підтримці та порозумінні.

5. Зберігайте оптимізм

В "режимі самозбереження" людям набагато легше відчувати негативні емоції. Тож оптимістичний тон вашої внутрішньої комунікації сприятиме позитивному мисленню, мотивуватиме і надихатиме співробітників. Не цурайтеся гумору, адже він допомагає запалювати посмішки та переживати найтемніші часи. Ми ж українці!

Висновки

Людське спілкування розуміється по-різному різними індивідами. Це розмаїття є результатом того, що комунікація є порівняно молодою галуззю досліджень, що складається з дуже широкої кількості дисциплін. Вона охоплює роботи, взяті з гуманітарних досліджень риторики, журналістики, соціології, психології, антропології та семіотики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Теорії комунікації. Режим доступу:

http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/33284/Alchuk_Mozgova.pdf;jsessionid=000DEBF1D20A5634DA0E1004A1CFD857?sequence=1.

2. Основи теорії комунікації. Режим доступу: https://stud.com.ua/107347/zhurnalistika/osnovi_teoriyi_komunikatsiyi.

3. Як комунікувати в умовах війни. Режим доступу: <https://eba.com.ua/zbroya-proty-voroga-yak-komunikuvaty-v-umovah-vijny/>.

Гаврилов Григорій Анатолійович – студент групи 2ІСТ-20Б, факультет інтелектуальних інформаційних технологій та автоматизації, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: hrisha.havrilov@ukr.net.

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Havrilov Hrigorij Anatolyevich - student of group 2IST-20B, Faculty of Intelligent Information Technologies and Automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: onereutsky@gmail.com.

Supervisor: **Kornienko Valeriy Oleksandrovysh** - Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.